

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΗ Σ. ΛΑΤΣΗ

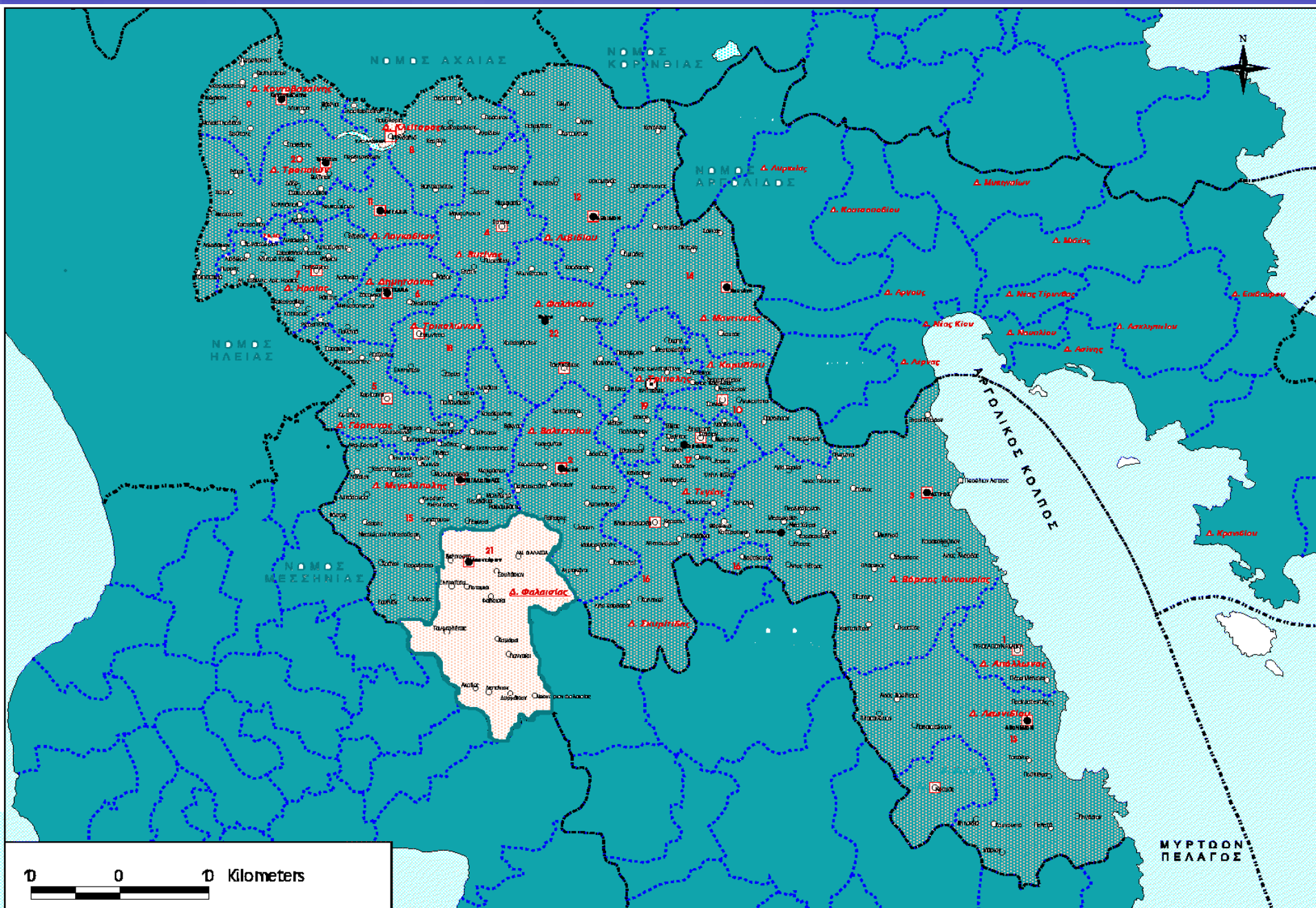
ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ
ΝΟΜΟΥ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Τίτλος Δράσης
Καλλιέργεια Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών

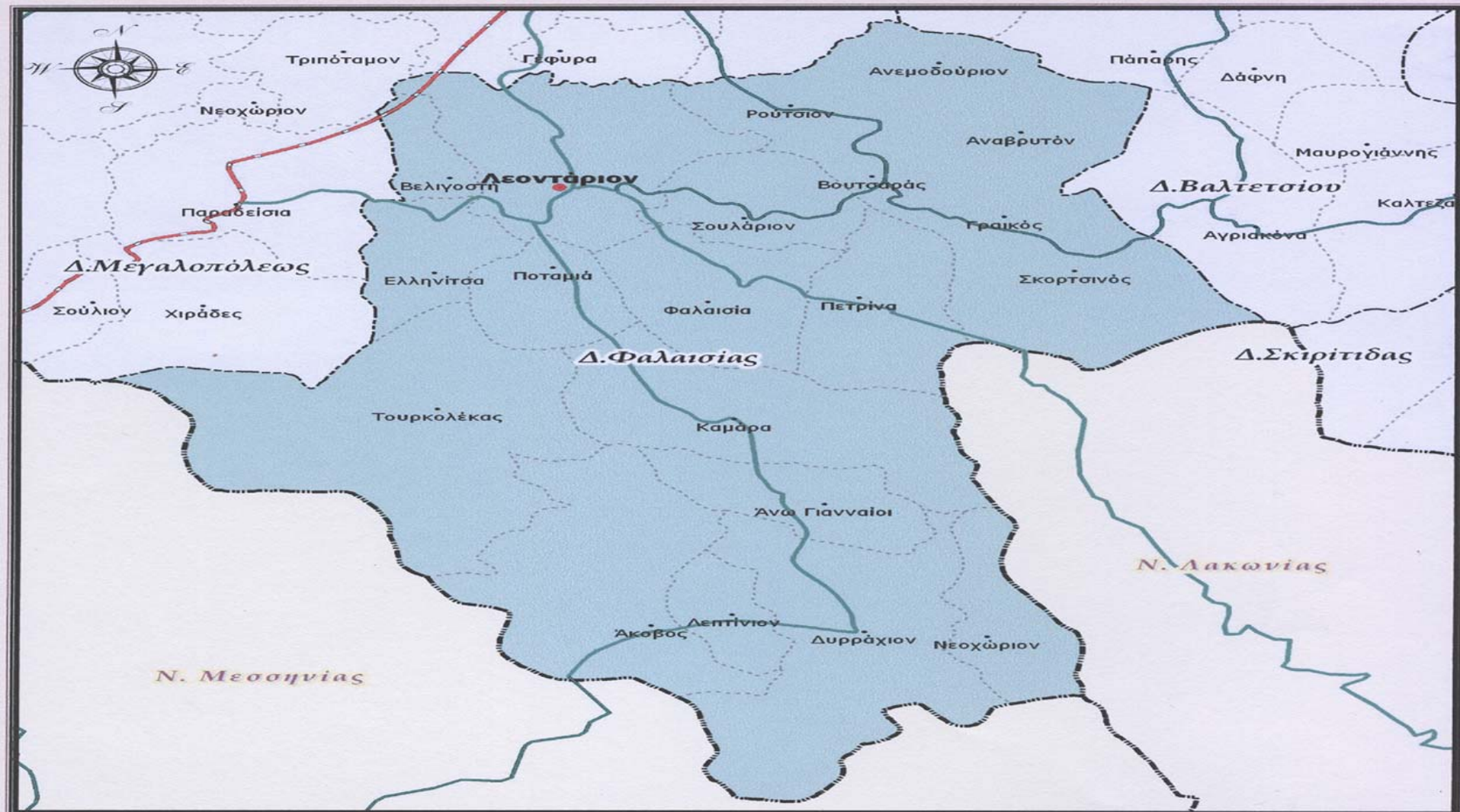
Υπεύθυνος Γεωπόνος Δράσης
Γεωργανάς Κωνσταντίνος, Γεωπόνος Δ. Φαλαισίας

Επιστημονικοί Υπεύθυνοι Δράσης
Γαρυφαλλιά Οικονόμου, Επικ. Καθηγήτρια Γ.Π.Α.
Μόσχος Πολυσίου, Καθηγητής, Αντιπρύτανης Γ.Π.Α.
ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ

Βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου

- Πληθυσμός: 3.229 κατοίκους
- Έκταση: 274.926 στρ.
- Δημοτικά Διαμερίσματα: 20 με έδρα το Τ.Δ. Λεονταρίου, εκ των οποίων 11 ορεινά, 7 ημιορεινά και 2 πεδινά.
- Ο Δήμος Φαλαισίας βρίσκεται νοτιοδυτικά του Νομού Αρκαδίας και συνορεύει με τους Δήμους Μεγαλόπολης, Βαλτετσίου καθώς και με τους Νομούς Μεσσηνίας και Λακωνίας.
- Απασχόληση κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας:
 - πρωτογενής: 141 (28,5%)
 - δευτερογενής: 191(38,5%)
 - τριτογενής: 162 (33%)

Η γεωργία και κτηνοτροφία του Δήμου

(Πηγή: Απογραφή Δήμου Φαλαισίας 2009)

- Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων: 1090
- Παραγωγική κατεύθυνση γεωργικών εκμεταλλεύσεων:
 - μικτές: 145
 - αμιγώς γεωργικές: 945
- Καλλιεργούμενες εκτάσεις:
 - αροτραίες καλλιέργειες: 3.417 στρ.
 - δενδρώδεις καλλιέργειες: 13.976 στρ.
 - άλλες εκτάσεις: 17.880 στρ.
- Ζωικό κεφάλαιο:
 - πρόβατα: 3.409
 - αίγες: 4.259
 - βοοειδή: 68
 - μελίσσια: 5.022
 - ορνιθοειδή: 8.736
 - κουνέλια: 152
 - χοίροι: 46
 - ιπποειδή: 91

Απώλειες φυτικού και ζωικού κεφαλαίου από τις πυρκαγιές του 2007

Κατεστραμμένη έκταση Δήμου: 200.000 στρ. (73% της συνολικής έκτασης)

Απώλειες σε φυτικό κεφάλαιο:

- ελαιόδενδρα: 133.348 δένδρα
- καρυδιές: 9.261 δένδρα
- συκιές: 11.458 δένδρα
- λοιπά οπωροφόρα δένδρα: 9.940 δένδρα
- αμπέλια: 402 στρέμματα

Απώλειες σε ζωικό κεφάλαιο:

- αιγοπρόβατα: 1.181
- χοίροι: 36
- όρνιθες: 585
- μελίσσια: 3.639
- κουνέλια: 290
- ιπποειδή: 19

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

- Η ανάπτυξη των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών στο Δήμο Φαλαισίας με βάση την επιλογή των καλλιεργουμένων Α/Φ φυτών και την χωροθέτηση των ζωνών καλλιέργειας κατόπιν μελέτης της τοπικής χλωρίδας.
- Η ανάπτυξη των επιλεγμένων Α/Φ φυτών σε πιλοτική βάση και σε έκταση 49 στρεμμάτων με τη συμμετοχή 11 νέων αγροτών και τεχνικής υποστήριξης των παραγωγών από το Γ.Π.Α.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

- Η μελέτη της τοπικής χλωρίδας με επιτόπια έρευνα και συστηματικό προσδιορισμό
- Η επιλογή των καλλιεργούμενων Α/Φ φυτών και η χωροθέτηση ζωνών καλλιέργειας
- Η προσφορά τεχνικής πληροφόρησης στους παραγωγούς (εγκατάσταση φυτείας, καλλιεργητικές τεχνικές κλπ.)
- Η έρευνα αγοράς ως προς τον τρόπο διάθεσης των προϊόντων της καλλιέργειας Α/Φ φυτών
- Η δυνατότητα επενδύσεων στη συντήρηση, μεταποίηση, συσκευασία και τυποποίηση προϊόντων Α/Φ φυτών
- Η χρηματοδότηση για εγκατάσταση της φυτείας και για λοιπές δαπάνες καθώς και για ίδρυση μεταποιητικών μονάδων

Συγκριτικά πλεονεκτήματα των Α/Φ φυτών

- ❖ Η περιοχή του Δήμου Φαλαισίας κρίνεται κατάλληλη για την καλλιέργεια των κύριων ειδών Α/Φ φυτών, όπως είναι:
η ρίγανη, το θυμάρι, η θρούμπι, το φασκόμηλο, το χαμομήλι, η λεβάντα, το μελισσόχορτο, η μέντα, ο μάραθος, η βαλεριάνα, το βαλσαμόχορτο, το τσάι του βουνού κ.α.
- ❖ Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής ευνοούν την ανάπτυξη των αρωματικών φυτών καθώς τα περισσότερα αρωματικά φυτά είναι προσαρμοσμένα σε ξηροθερμικές συνθήκες και ανθεκτικά στη μειωμένη εδαφική και ατμοσφαιρική υγρασία.
- ❖ Η καλλιέργεια των Α/Φ φυτών δεν παρουσιάζει μεγάλο κόστος εφοδίων (κεφαλαίου), καθώς συνήθως οι απαιτήσεις των συγκεκριμένων φυτικών ειδών σε λίπανση, άρδευση και πολλαπλασιαστικό υλικό είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο των ανταγωνιστικών καλλιεργειών.
- ❖ Η καλλιέργεια Α/Φ φυτών μπορεί να είναι πολύ πιο αποδοτική από ότι άλλων ανταγωνιστικών καλλιεργειών, όπως ελαιόλαδου και αμπέλου, οι οποίες πραγματοποιούνται παραδοσιακά στο Δήμο Φαλαισίας.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΩΦΕΛΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

- ❖ Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης των παραγωγών με νέες εναλλακτικές καινοτόμες αγροτικές δραστηριότητες μετά την πλήρη καταστροφή των καλλιεργειών στη περιοχή του Δήμου Φαλαισίας από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού 2007 και τις πλημμύρες του φθινοπώρου που ακολούθησε.
- ❖ Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης παραγωγών σε έναν κλάδο παραγωγής, με προϊόν που έχει ζήτηση στην αγορά και μπορεί να δημιουργήσει συμπληρωματικό εισόδημα.
- ❖ Η αξιοποίηση των ορεινών και εδαφικά φτωχών περιοχών του Δήμου, οι οποίες εμφανίζουν καταλληλότητα για την καλλιέργεια των Α/Φ φυτών.
- ❖ Η ανάδειξη και προστασία της ενδημικής χλωρίδας του όρους Ταϋγέτου εντός της οποίας οροθετείται η περιοχή του Δήμου Φαλαισίας και η οποία συμπεριλαμβάνει ορισμένα από τα σπουδαιότερα Α/Φ φυτά της Ελλάδας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Αριθμός νέων αγροτών που συμμετέχουν στη δράση

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡ)
1	Ι. Μ. ΜΠΟΥΡΑ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ	ΦΑΛΑΙΣΙΑ	1
2	ΑΡΖΙΜΑΝΟΓΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΑΝΑΒΡΥΤΟΣ	2
3	ΖΕΡΙΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ	12
4	ΖΕΡΙΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ	
5	ΣΩΦΡΟΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ	
6	ΤΖΙΑΜΟΥΡΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ	
7	ΜΠΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΜΑΡΑ	10
8	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΕΟΝΤΑΡΙ	15
9	ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ	ΑΚΟΒΟΣ	2
10	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	ΤΟΥΡΚΟΛΕΚΑ	2
11	ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΑΡΙΣΤΕΑ	ΣΚΟΡΤΣΙΝΟΣ	5
ΔΗΜΟΣ ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ ΣΥΝΟΛΟ			49

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η επιτυχημένη πιλοτική εφαρμογή της καλλιέργειας των Α/Φ φυτών θα έχει θετικές επιδράσεις στην:

- Απασχόληση και άλλων παραγωγών με την καλλιέργεια των Α/Φ φυτών.
- Δημιουργία επενδύσεων στην συντήρηση, μεταποίηση, τυποποίηση και συσκευασία Α/Φ φυτών.
- Δημιουργία φυτωριακού κέντρου για να εξυπηρετεί την καλλιέργεια των Α/Φ στην περιοχή.
- Δυνατότητα ανάπτυξης παράλληλων ή συμπληρωματικών δραστηριοτήτων όπως μελισσοκομία, αγροτουρισμός κ.α.
- Δυνατότητα βιολογικής καλλιέργειας Α/Φ φυτών.
- Δημιουργία θεματικού πάρκου ανάδειξης της τοπικής χλωρίδας της περιοχής.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Έχουν πραγματοποιηθεί:

- Ημερίδα ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού από το ΓΠΑ για την καλλιέργεια των Α/Φ φυτών
- Μελέτη της τοπικής χλωρίδας με επιτόπια έρευνα και δειγματοληψία των κυριότερων Α/Φ φυτών της περιοχής με εργαστηριακό προσδιορισμό στη συνέχεια της περιεκτικότητας αυτών σε ενώσεις εμπορικού ενδιαφέροντος, ώστε να γίνει η επιλογή των ειδών που τελικά θα καλλιεργηθούν.
- Τα Α/Φ που έχουν επιλεγεί για να δημιουργήσουμε τη μητρική φυτεία είναι:
 1. η ρίγανη (*Origanum vulgare*, *O. onites*)
 2. το θυμάρι (*Thymus vulgaris*)
 3. το θρούμπι (*Satureja thymbra*)
 4. το μελισσόχορτο (*Melissa officinalis*)
 5. η μαντζουράνα (*Origanum majorana*)
 6. το υπέρικο (*Hypericum perforatum*)

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Θα ακολουθήσουν:

- Συλλογή επιλεγμένων αρωματικών βιοτύπων από τις θέσεις που έχουν εντοπιστεί.
- Εγκατάσταση των επιλεγμένων φυτών σε δοκιμαστικό αγρό 4 στρεμμάτων ιδιοκτησίας του Δήμου Φαλαισίας, που θα αποτελέσει πηγή φυτογενετικού υλικού για την παραγωγή φυτών που θα διανεμηθούν για την επέκταση της καλλιέργειας στην ευρύτερη ζώνη του Δήμου.
- Παρακολούθηση και φροντίδα της φυτείας έως την συγκομιδή και αξιολόγηση των φυσικοχημικών ιδιοτήτων των παραγομένων προϊόντων.

- Ποιοτική και ποσοτική σύγκριση των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών των παραγόμενων προϊόντων από τους φυσικούς πληθυσμούς και την εκτατική καλλιέργεια των ειδών. Δημιουργία πολλαπλασιαστικού υλικού για τους παραγωγούς.
- Η προσφορά τεχνικής πληροφόρησης στους παραγωγούς (εγκατάσταση φυτείας, καλλιεργητικές τεχνικές κλπ.)
- Διάθεση του παραγόμενου πολλαπλασιαστικού υλικού στους παραγωγούς και εγκατάσταση των φυτειών
- Ανάλυση αγοράς και προώθηση του προϊόντος.
- Η δυνατότητα επενδύσεων στη συντήρηση, μεταποίηση, συσκευασία και τυποποίηση προϊόντων Α/Φ φυτών

Συλλογή Α/Φ στο Δήμο Φαλαισίας Καλοκαίρι 2009

Ημερίδα με θέμα την καλλιέργεια Α/Φ στο Δήμο Φαλαισίας

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Η δράση στην πιλοτική της εφαρμογή χρηματοδοτείται από τον Δήμο Φαλαισίας μέσω Προγραμματικής Σύμβασης που έχει συνάψει με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Παράλληλα θα αναζητηθούν προγράμματα χρηματοδότησης για την εγκατάσταση των καλλιεργειών, την δημιουργία πολλαπλασιαστικού υλικού την μεταποίηση και την εμπορία.
- Ο αναπτυξιακός νόμος και το ΠΑΑ 2007-2013 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορούν να αποτελέσουν δύο πηγές χρηματοδότησης.

